

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utóza 4. sz.

A csendőrség a képviselőválasztásokon.

Irta: Hegedűs Gyula m. kir. csendőrszázados. (Végső.)

Az A—15. jelzetű utasítás 4. §. b) pontja kimondja, hogy az összpontosított csendőrség parancsnoka és a kirendelt katonai karhatalom parancsnoka egymástól teljesen függetlenek, de a közös cél, a miért a helyszínen mindketten megjelentek, a csendőrtiszt gyakorlati tapasztalatai a fentebb idézett §. határozványja is szükségossé teszi, hogy egymással érintkezzenek, miért is, a mennyiben a katonai (honvéd) karhatalom parancsnoka rendszerint legalább is rangban idősebb százados, míg a csendőrségi alantós tiszt, kell, hogy miha a csendőrség parancsnoka jelentkezzék (már ha egyébként nem is, mert a katonai karhatalom parancsnoka egyszerűen mind állomásparancsnok is) s a már birtokában levő adatok alapján a szükséges felvilágosításokat megadja.

A katonai karhatalom parancsnokával egyetemben felkeresi a választási elnököt s azzal a választás vezetőjére s a rend fenntartására vonatkozó különös intézkedéseket megbeszéli.

A választási elnök jelöli meg, hogy hol tartja szükségosnek kordonok vonását, továbbá a pártok felvonulásának utvonulaira s végül a szavazatszedő küldöttségekhez szükséges járőrök kiállítását is ő határozza meg.

A választási elnöktől tudható meg, hogy az egyes pártok minő jelvényeket viselnek, s a jelöltek bizalmi férfini kil. s azoknak minő s összesen hány darab jelvény adatott ki^{*)} és hogy a kordonok által elzárt területen lakók szabad járás-kelésének biztosítására adatuk-e ki igazolványok s ha igen, minők?^{*)}

A bizalmi férfiak és pártok jelvényeiből, továbbá az igazolványokból néhány darabot elkér, a bizalmi férfiak nevét pedig feljegyzi.

Mind ezek tudomásul vétele után a rendelkezésre álló legénység miénti beosztása felől intézkedik.

Itt elvül tekintendő, hogy a rendelkezésre álló legénységnek negyedrésze lehetőleg készségszolgálatban, pilven a szállás körletben tartózkodjék s a szolgálatban álló legénység 3—4 óránként felváltások.

Tekintettel arra, hogy csendőrlégénység vajmi ritkán áll megfelelő számban rendelkezésre, a kordonokat lehetőleg a katonai (honvéd) karhatalomból kell kiállítani,

minthogy azonban a rend fenntartásáért első sorban a csendőrség felelős: szükséges, hogy minden kordonhoz, a kordon hosszúságaihoz viszonyítva 1—2—3 csendőr állítassék; ezek a kordon és a tömeg között foglalván helyet, ezt a kordontól 2—3 lépéssyiro távol tartják, rövittal elejét vesszük a kordon áttörésének, esetleg annak, hogy a közbiztonsági szolgálatban járattlan, kordont képező legénység fegyverét elhumarkodva, vagy kellő ok nélkül használja.

Minthogy a választási eljárás reggel nyolcz órakor veszi kezdetét, szükséges, hogy a kordonokhoz s a felvonulási utvonulakra az utmutatók mellé kiszemelt legénység a választási eljárást megelőzőleg körülbelül két órával a helyszínen legyen. Ezért a csendőrségi karhatalom parancsnoka a kirendelt legénységet a pártok, a felállítandó kordonok számának s a tartalékul hagyandó rész figyelembe vételével osztagokba osztja, az osztagok számára a parancsnokokat idősebb altisztek személyében kijelöli s a legénységet teendőire s maguntartására kioktatja.

Ezen oktatásnál, melynek tárgyát a fentebb idézett törvény §§. a választási elnök külön intézkedései, főként pedig az ellenszegülés esetén követendő eljárás képezik, bemutatja, megismerteti az egyes pártok s bizalmi férfiak jelvényeit s a szabad közlekedés biztosítására kiadott igazolványokat.

Ezekután a legénységet az altisztekkel helyeikre felvezeteti s erről ellenőrzés utján meggyőződik. Megjegyzem, hogy a parancsnokl. tiszt ismerje meg a helyettes elnököt is s úgy az elnököt, mint a szavazatszedő küldöttségek elnökeit — ha lehetséges — ismertesse meg az altisztekkel s a szavazatszedő küldöttségek közelében felállított csendőrökkel is, mert az idézett törvény 67. §-a értelmében felhívásokat adni saját körletükben, az utóbbiak is jogosítvák.

Mielőtt továbbmennék, figyelmeztetem az olvasót, hogy felületes olvasásra az a benyomás keletkezik, mintha az 1874. évi XXXIII. t.-cz. idézett 67. §. 1. bekezdése és az A—15. jelzetű utasítás b) pont. 3. bekezdése egymással ellentetben állanának, a mennyiben elől idézett törvényezikkely az elnökről szólván, azt mondja, hogy: „ő rendelkezik a rend fenntartására kirendelt rendőri közegekkel stb., míg az utóbb idézett

Első magyar vill. erőre berend. hangszer-gyár honvédség, valamint s m. kir. csendőrség szerződött szállítója és a Ludovika Akadémia házi hangszer-készítője, az Oeskal és a szabadalmazott Rákóczi tárogató feltalálója Budapest, Lánchíd-utóza 5. Gyár: Öntőház-utóza 2. Ajánlja saját gyárában készült összes vonós és fuvó hangszereit és alkatrészeket. Harmonikák erős elpusztíthatatlan hangokkal. Az összes hangszerek javítása olcsón eszközöltetnek. Argyezések minden hangszerről külön küldetnek. **Magyarország legnagyobb vonós és fuvós hangszerek gyára.**

STOWASSER JÁNOS

osakerélt és királyi udvari szállító, a cs. és kir. közös hadsereg, s m. kir. Ludovika Akadémia házi hangszer-készítője, az Oeskal és a szabadalmazott Rákóczi tárogató feltalálója Budapest, Lánchíd-utóza 5. Gyár: Öntőház-utóza 2.

utasítás előírja, hogy: «A karbatalmi csapatokkal azonban csakis azok parancsnoka intézkedhetik.»

A csendőrség legénységi állományához tartozó egyének a «Bünyádi perrendtartás»-ról szóló törvény VIII. fejezet 85. §-a szerint «Rendőri közeg»-ek. Ha tehát az idezett törvény 67. §-ának rendelkezéseit szószerint vennők: a választásnál jelenlevő legénységet az elnök, vagy a helyettes elnök, avagy a szavazatszedő küldöttségek elnökei tetszés szerint bármely pillanatban felhívhatnák valamely szolgálati cselekmény teljesítésére. Igen, de azok összeségükben a kirendelt tiszt parancsnoksága alatt állanak, ki őket felelőssége tudatában tervezerűen állította helyükre. Most képzeljük el, hogy azok helyüket a parancsnokoló tiszt engedélye vagy tudta nélkül elhagyják; mi történik akkor a renddel, melynek fenntartásáért kirendeltettek? Ezért ha a késedelem veszélyes nem jár, minden egyes a hozzá intézett felhívásról tegyen jelentést parancsnokának, ha pedig helyét el nem hagyhatja, azt, ki a felhívással hozzá fordult, kellő formában utasítsa a parancsnokhoz, ha pedig a késedelemből származható veszély a felhívás azonnali teljesítését követeli, teljesítendő a teljesítése a parancsnoknak utólagosan jelentendő. Hogy pedig zavar, vagy surlódás ez irányban se merüljön fel, czélszerű, sőt szükséges, hogy a karhatalom parancsnoka és az elnök megbeszélésük alkalmával e tekintetben is már eleve megegyezésre jussanak.

Czélszerű megismernie a parancsnoknak még az egyes pártok vezető, bizalmi férfait is, kiket figyelmeztet, illetőleg felkér, hogy a pártjukhoz tartozó választókat a kihágásoktól, rendzavarásoktól visszatartsák, mert a következményeket önmaguknak tulajdoníthatják.

Ho y a választásokon minő természetű rendzavarások fordulhatnak elő, azt eleve körülírni nem lehet, mégis leggyakoribbak a személyek vagy tárgyak s különösen a szavazások vége felé a szavazó helyiséget illetőleg a szavazatszedő küldöttségek ellen intézett támadások.

Forduljon elő bármi, szükséges, hogy arról a választási elnöknek jelentés tételük s határozata, jobban mondva intézkedése kikéréssék. Ép úgy bejelentendő, ha a csendőrség a megzavart rend helyreállítása végett már fellépett, ha elfogadásokat vagy elővezetéseket eszközölt; minthogy azonban a választási elnökök legtöbbször egyik vagy másik jelölt győzelemre jutását óhajtják, bizonyos politikai czélt szolgálnak s czéljuk elérése érdekében sokszor erőszakos intézkedésektől sem riadnak vissza, szükséges, hogy a csendőrségi karhatalom, parancsnoka ezt szemelött tartva, ne stüyedjen az elnök vak eszközévé, hanem lebegjen szemé előtt élet-hivatása s az, hogy választásokhoz is a rend és a biztonság fentartása érdekében vezényeltetett ki, nem pedig esetleges törvényellenes cselekmények keresztülvitelére, előmozdítására.

A nap előrehaladtával az egyes községek lezavazá-

sával s a — különösen messzebb lakó — választók, továbbá a kíváncsiak távoztával lassankint a tömegek is fogynak, miért is ennek bekövetkeztével első sorban az utmutatók mellé kirendelt legénység vonható be, majd később az egyes kordonok is vagy megritkíthatók, vagy bevonhatók. Az így felszabadult erő, valamint a tartalék is a szavazóhelyiségek köré összpontosítandó úgy, hogy a záróra közeledtével együtt legyenek, a záróra leteltének közeledtével pedig ama szavazatszedő küldöttség elő állítandók fel zárt osztagokban (szakasz, félszakad), hol a választási elnök működik s a ki a választás eredményét is kihirdetni kíván, hogy így a csendőrségi karhatalom már a megjelenéssel is imponálva, a támadás eszméjének felmerülését lehetetlenne tegye, illetőleg a megkísérelt támadást erőlyesen s sikeresen visszaveresse.

A választás eredményének kihirdetése után nóbány helyi járőr kivételével, mely járőrök még a szükséghez képest rövidebb, vagy hosszabb ideig portyázzanak, a többi legénység — tekintve, hogy nem ritkán napok óta szolgálatban állt — pihenőre tér s anyaörsére csak a következő napon indítandó utba.

Bár tudom, hogy fentiekben ujat nem mondtam, de azok okulására, kik még az eljárást nem ismerték, fentiek közlését még sem tartottam teljesen feleslegesnek. Tettem ezt ama reményben, hogy közleményem olvasása után a legénység tudni fogja teendőit, ha képviselőválasztás alkalmával szolgálat teljesítésére bárhová állittatik is.

Megjegyzem még, hogy ha csendőrség a képviselőválasztásokon egyedül jelenik meg, úgy az összes szolgálati teendők elvégzése reábarul s a parancsnokra az A-15. jelzetű utasításban foglaltak fokozottabb mérvben érvényesülnek.

Végül megjegyzem, hogy ha valamely rendzavarás esetén a járőröknek a tömeg közé kellene hatolni, azt 1—2 főből álló járőr sohasem tegye s ha netalán elegendő csendőrségi legénység nem állana rendelkezésre; erősebb járőrök kirendelése végett a katonai (honvéd) karhatalom parancsnoka felkérendő, mely járőrök a csendőr fellépésének a kellő nyomtatékot megadni hivatottak.

7. Az egyes pártok maguk között állapítják meg. Arra szolgál, hogy egyenlőt megismerjék. Leggyakrabban különféle színű ollak, a jelölt nevével, néha arcképével. Nemzetiségi vidékeken néha egy zöld ágacskát is használnak jelvényként.

8. A bizalmi férfiak részére kiadott jelvényeket s azok számát rendszerint az elnök határozza meg. A legtöbbször színes szalag, mely a közigazgatási hatóság pecsétjének lenyomatával van ellátva s a karon viseltetik.

9. Az igazolványok rendszerint névjegy alakú lapocskák, melyek a birtokos nevére vannak kiállítva s a közigazgatási hatóság helyegzőjének lenyomatával vannak ellátva.

10. Általános tájékoztatásul itt jegyzem még meg, hogy a választási törvény értelmében választó minden 20 évet betöltött honpolgár, ki a választók névjegyzékébe fel van véve s választható minden életének 24. évét betöltött választó. H. Gy.

A legjobb órák,

legszilárdabb ékszerek, egyszerűtől a legdrágábbig, nagy készpénz, mint részletfizetésre 10 évi jótállás mellett kaphatók

BRAUSWETTER JÁNOS

műrészénél Szegeden,
javítások 5 évi jótállás mellett,
Arjegyzék ingyen!

A gyár külseje a robbanás után.

A kaszárnya udvarára, ötszáz lépésnyire röpitett kazán-rész.

A szegedi gyufagyári szerencsétlenség.

ÉRDEKES- NYOMOZÁSOK.

A körözött apa.

Irta: Máthé Mildós törzsőrmester.

Korbely, iszákos ember volt néhai D. Simon Mátyás napazamos, míg élt mindig. S ha bepálinkázva hazatért, ütötte, verte feleségét, azt a szegény jóra való, dolgozó asszonyt, a ki éjjelt nappalt egygyé téve dolgozott, futott, fáradt csakhogy kicsinyeinek a napi betevő falatot megkereshesse s azokat úgy ahogy rubázhassa, mert az apa — úgyszólván — egyetlen fillért se adott erre a célra. Sőt igen sokszor a felesége keresményéből is részt követelt, ha a maga keresményét elitta.

Az asszony azonban rendesen megtagadta e követelés teljesítését s ebből támadtak azok a szomszédoknak is feltűnő veszekedések, a melyek úgy az asszonyt, mint később már a felöltött gyerekeket is elkeserítették és előidéztek azt, hogy a 45 éves, nagy családú Simon Mátyás sehol sem maradhatott hosszabb ideig, mert akár convenciós cselédnek, akár dohányos kertésznek szegődött is el, korbelysége, részegeskedése és különösen családjával való örökös veszekedése miatt, hamarosan utilaput kötöttek a talpára.

Ilyenkor aztán hol egyik, hol másik sógoránál huzódott meg addig, míg valahol, a hol még nem ismerték, lakást és foglalkozást kapott.

Igy került 1908. év tavaszán sógorához: Hefner Pál albertirszai tanyai lakoshoz.

Ekkor már Mihály nevű fia, 19 éves, legényember volt. Ez és a sógor egy darabig folyton magukkal viték munkára Simont és megakadályozták a részegeskedésben. Ha azonban rájött a szenvedély, megszökött tőlük is, odacsavargott 2—3 napig; ha a pénze elfogyott, beitta a rubáját, így eg párszor minden felesőrhoz nélkül került baba.

Egyszer aztán, 1908. évi május 11-én úgy eltűnt, hogy hosszabb ideig haza nem kerülve, családja és rokonai az előjáróságnál is bejelentették eltűnését, körözötték is, de mindhiába volt. Sem ő nem adott hírt magáról, sem mások nem tudtak róla semmit.

Majdnem másfél év múlva a nevezett eltűnése után, 1909. évi augusztus hó 20-án, Gebler Ferenc zeglédberzezi kántortanító azzal a különös panasszal jelent meg Berezenen a községi előjáróságnál, hogy az ő tanyai istállóját vizsgálta meg, mert sem az ő, sem a más lovak nem maradnak meg benne, szétépik a kötőféket, akár éjjel, akár nappal, ha oda bekötik és sem az abrakot, sem a takarmányt meg nem eszik ott.

Bár ez a panasz igen különösen, sőt habonásan bangzott és a panaszos az említett jelenségeknek semmi alapos vagy hozzátvetőlegese okát nem tudta adni, az

előjáróság mégis jegyzőkönyvbe vette és mivel a tanya, a hol a megbabonázott istálló volt, az irszai batárba esett, a kért megvizsgálás végrebajtása czéljából az irszai előjárósághoz tették át, ez pedig kiadta az irszai csendőrsparancsnokságnak azzal a felkéréssel, hogy az eset valószínűleg összefüggésben áll a D. Simon Mátyás előző évi eltűnésével, tehát ejtsék meg benne a nyomozást.

Ormai József cz. őrmester volt ez időben az irszai őrs parancsnoka. Tudomása volt a D. Simon Mátyás eltűnéséről is. A panasz vétele után az a gyanuja támadt, hogy D. Simon Mátyást családjával és rokonai valamiképen elpusztították és holtestét az istállóban ásták el s bizonyosan a hullaszag vadítja meg a lovakat.

Szolgálatba indult tehát egyik csendőrével és a tanyán lakó Hefner Pált és nejét kikérdezte a különös panaszra nézve, de ezek sem a panaszlott esetről, sem sógoruk mikénti eltűnéséről nem tudtak semmit.

Ezután ásatásokat rendezett az őrmester az istállóban, de bárhol is kezdték azt meg, mindenütt teljesen eleven földre találtak és semmi olyan jelre, puba, laza talajra nem akadtak, a mi a gyanút csak legkevésbé is igazolta volna. Ennélfogva nevetéséges babonaságnak minősítve a tanító panaszát, a további nyomozással is felhagytak és az előjárósággal közölte az őrmester a nyomozás eredménytelenségét.

Ez az eset azonban továbbra is szóbeszéd tárgyát képezte a községben s így jutott tudomására Erdélyi István cz. őrsvezetőnek, a ki 1909. év őszén, mint ideiglenes őrsparancsnok került az irszai őrsre.

Erdélyi cz. őrsvezető utána járván a dolognak, megtudta, hogy az előbb említett nyomozás utáni napon Hefner Pálné egy táviratot akart feladni egyik Bars megyében lakó rokonuk részére, a melyben figyelmeztetni kívánta azokat, hogy Simon Mátyást a csendőrök keresik, ők itt gyanu alá kerültek, tehát ha azokat is kérdeznék, ne tudjanak semmit.

A távirat azonban két koronába került volna és ezt sokalták. Másrészt pedig értesülve a nyomozás beszüntetéséről, feleslegesnek találták a táviratot feladni s így egyszerűen megsemmisítették.

Ennek alapján és mert a lakosság körében erősen tartotta magát az az általános vélekedés, hogy Simon Mátyás az istállóban van elrejtve, Erdélyi cz. őrsvezető 1909. évi október hó 15-én K. Nagy Mihály csendőrrrel az eset nyomozására indult.

Elsősorban is megakarta próbálni, van-e valami alapja a tanító panaszának.

Lovaikat bekötötték a megbabonázottnak hiresztelt istállóba, zabot, szénát adtak elébök és — csodák-csodája — a lovak a legnyugodtabban fogyasztottak el mindent, sőt szépen le is heveredtek a jój megalmozott, hűvös istállóban.

Erdélyi őrsvezető mindjárt rájött, hogy az istálló nincs megbabonázva, nincs ott elrejtve semmiféle bulla és a tanítónak az egész hireszteléssel csak az volt a ozólja, hogy a hatóság figyelmét felkeltse a D. Simon Mátyás eltűnésének titokzatosságára és ama gyanuját, hogy az eltűntet bozzátartozói pusztították el, a rágalmazás vádjára alá keveredés nélkül, felszínre hozza és tarthassa.

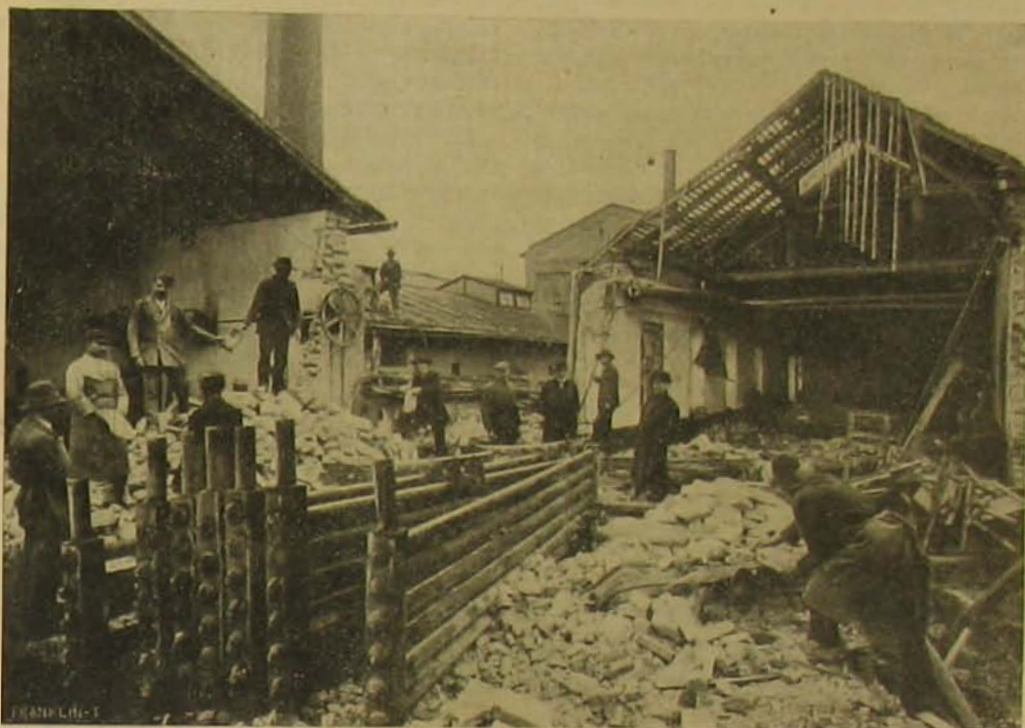
Erdélyi őrsvezető a tapasztaltak alapján, a nem zörög a baraszt, ha a szél nem fujja, közmondás jelentőségét tartván szem előtt, tovább folytatta a nyomo-

Ha fáj a feje

ne télovázzék, hanem
használgjon azonnal

Beretvás-pastillát

mely 10 percz alatt a legmákosabb migraint és fejfájást elmulasztja. — Ára K 1.20. — Kapható minden gyógytárban.
Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Kispesten. Orvosok által ajánlva. Három doboznál igy. postai szállítást.

A gyár azon része, a hol a robbanás történt.

Egy közeli ház, melynek födelét átszakította a belesett kazán-rész.

A szegedi gyufagyári szerencsétlenség.

zaát, kikérdezte az eltűnt nejét, sógorát és ennek nejét és mikor ezek azt állították, hogy 1908. évi májusa hó 11-én Simon Mátyás ittas állapotban, palinkás üveggel a kezében azzal a kijelentéssel távozott el tőlük, hogy többé feljök se jön a hogy ezt tanukkal is igazolni tudják, felhívta őket, hogy nevezzék meg tanúikat. De bizony nem tudtak egyetlen tanut se állítani.

Ellenben Erdélyi őrsvezető az említett napon, a tanya melletti szőlőkben dolgozott egyének Kikérdezése során megállapította, hogy D. Simon Mátyás, bár kissé ittas állapotban, május 11-én délig fiával és sógorával szintén a szőlőben dolgozott, de már délután, sem pedig attól kezdve többé nem látták sem a tanyában, sem onnan eltározni. Pedig, ha csakugyan eltározott volna, nem ment volna el tőlük köszönés nélkül, sem anélkül, hogy észre ne vették volna.

Ezek alapján még erősebb lett az őrsvezető gyanuja és Hefner Pált és az eltűnt nejét őrizet alá vette, mert bizonyosnak látszott előtte, hogy Hefner és az eltűnt legényfia — aki ekkor ismeretlen helyen dolgozott — a tettesek, a nő pedig tud róla. Az is bizonyosnak látszott, hogy a hullát a tanya közelében ásbatták el valahol, mert az 1908. év tavaszán a tanyát körülvevő nyárfa-erdőt kiirtották s az itteni ásások után visszamaradt laza földben éppen alkalmas helyre találhattak.

Nagyon bizonytalan volt ugyan, hogy a hulla helyét hamarosan vagy egyáltalán megtalálják e, a gyanúsítottak pedig konokul tagadtak, mindezek dacára bozzáfogott az őrsvezető és hol ő a csendőrével, hol a gyanúsított Hefnerrel, a szőlőültetéshez használt vasfuróval keresgették a tanya körüli írtásban azt a helyet, a hol a fák kiásásánál még mélyebben is laza földre, illetve talajra találhatnának.

Fárasztó munka volt ez és másfél nap alatt hólyagok keletkeztek mind a kettőjük tenyerén, de az őrsvezető még sem adta fel abbéli reményét, hogy a hullát előbb-utóbb megtalálják és pedig ott a tanya környékén.

A második nap délutánján csakugyan öröndetes fordulat állott be a kutatásban.

A tanya északi sarkától ugyanis mintegy 25–30 lépésnyire földbe dugván az őrsvezető a furót, igen mélyen laza talajra talált.

— No! itt van a hulla, Hefner! — szólott a csendőre által ott őrizett gyanúsítottához.

— Hát ott van a kérem, valahol! — felelt rá megtörtén a gyanúsított, — nem tudom ugyan határozottan megjelölni a helyet, de ezen a tájon kell neki lenni és bevallom, hogy én és a fia fojtottuk meg Simont és éjnek idején ide ástak el — folytatta tovább.

Rögtön a kezébe adta az ásót nevezettnek és ásatta vele a földet. De nem jó helyen kezdték meg az ásást. Már két méterre is lebaladtak, közbe mind a hárman, sőt még egy segítségül jött polgári egyén is kifáradtak, eredmény még se volt, pedig Hefner bat rozottan állította, hogy ott kell a sógor-nak lenni. Újból az őrsvezető fogott hozzá a furóval a gödör oldalát furkálva, az egyik sarokban oldalra baladó laza földre talált. E miatt azonban újból felülről kellett kezdeni az ásást a körülbelül 3–4 négyzetméternyi területen folytatták lefelé a már teljesen este lett, mikor az ülőbelyzetben eltemetett hullát megtalálták, a melynek már csak a csontjai, a cipője s egy-két szétmállóban levő rubadarabja, a pipája és a palinkás üvege — egy kevés

palinkával — volt meg. De ezeket már csak a következő napon, mikor távirati jelentésre a pestvidéki kir. ügyész és a törvényszéki vizagálóbíró a helyszínére kiérkeztek, szedték ki részletesen; egész éjjel pedig úgy őrizték felváltva a még földburokban hagyott holttettrészeket, nehogy valaki szétrombolja a leletet s ezzel akadályt gordíthessen a bírói vizsgálat elé.

Akkor éjjel vallott volna már az eltűnt neje, a Hefner neje és anyosa is, mind jelentkeztek, de a bizalmi egyén a távirattal elküldetvén, az őrsvezető nem fogadta el a beismerő vallomását, így aztán másnap ott a helyszínen, az előkerült hullarészek mellett tettek a vizagálóbíró előtt beismerő vallomást mindannyian. Egy azonban, a Simon legényfia, ki az apja megfojtásában résztvett, hiányzott és ismeretlen tartózkodása miatt, vagy mint híresztelték, Amerikába kiment, máig se került elő.

Igy derült ki egy súlyos büntett, a sokak által nevésegesnek talált babonás panasz nyomán megindított de aztán Erdélyi őrsvezető által helyes irányba terelt és alapos következtetések mellett, lelkiismeretes és ernyedetlen kitartással vezetett nyomozás során; a melyért a kir. ügyész és vizagálóbíró ott a helyszínen legmelegebb elismerésük nyilvánítása mellett gratuláltak neki — mint mondták — eme, a földből kikapart azép eredményhez.

A tűzoltóságról.

Blaasnek Hugó fővárosi tűzoltótiszt legutóbbi külföldi tanulmányútján huzamosabb ideig tartózkodott New-Yorkban is, hogy az ottani tűzrendészeti és tűzvédelmi viszonyokat tanulmányozza. Útjáról értékes és gazdag tapasztalatokkal tért haza. Blaasnek a világ legnagyobb és pompás berendezésű tűzoltóságáról, a new-yorkiról, a következőket mondotta egy lap tudósítónak:

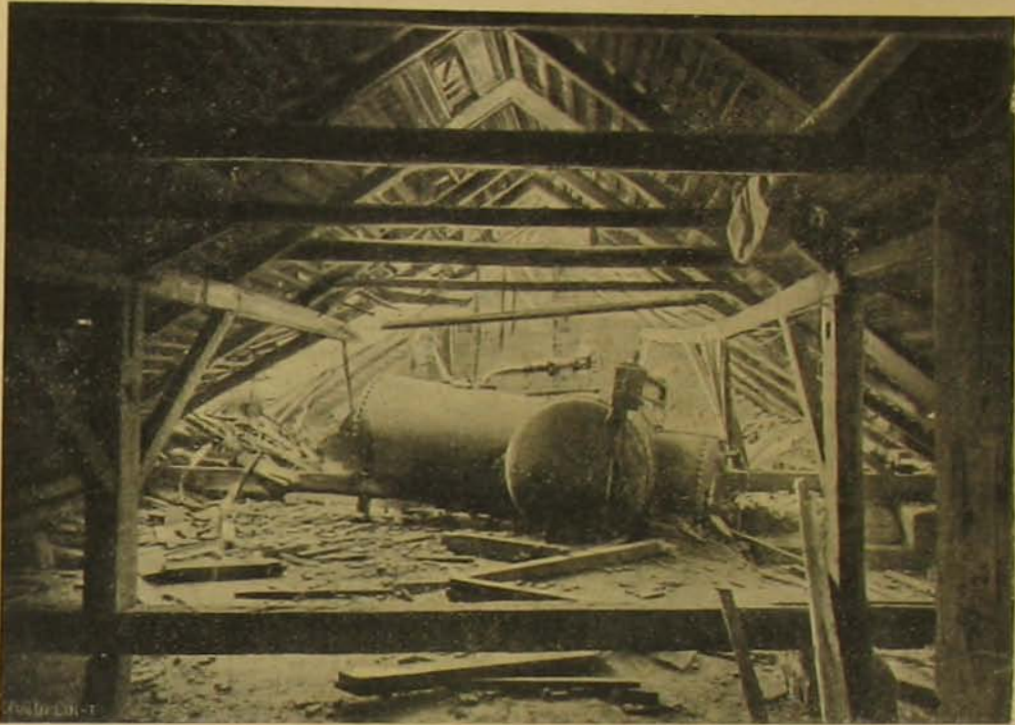
— Tanulmányutam utolsó állomása volt Now-York. Sokat vártam az amerikai metropolistól, de a mit láttam, az messze felülmúlta minden várakozásomat. Sokat ballottam már az ottani tűzvédelemről, de azok meg sem közelítették a valót, mert olyan nagyarányú, olyan praktikus berendezésű intézményről a mi viszonyaink között fogalmat sem lehet alkotni. New-Yorkba érkeztemkor az első utam a lordmayorhoz, a polgármesterhez vitt, hogy engedélyt kapjak tőle a város tűzvédelmének tanulmányozására. Nagyon szívesen fogadott.

— Rendkívül örvendek, — mondotta — hogy végre

A magyar királyi csendőrség szíves figyelmébe!

Minden csendőr, ki órát, ékszer, gramofont vagy bármily más czikket akar vásárolni, nálam következők beszerzési: 40 kor.-ig havi 4–5 kor., 60 kor.-ig havi 5–6 kor., 80 kor.-ig havi 7–8 kor., 100 kor.-ig havi 9–10 kor., 150 kor.-ig havi 12 kor., 200 kor.-ig havi 18 kor. Ezen felül egyezség szerint: Az óráknál 10 évi jótállás, felül tiszteletdíj kiszolgálás. — 1 gramofon kitűnő kivitelű, 20 darabbal (10 nagy dupla lemezzel, 100 távol), portómentesen 100 kor., havi 8 kor. részletekben. Több rendelésnél szívesen hához jövök, miután évi bérlejtőjérem van. Kérjen árjegyzéket.

Brucker Győző Nándor és Tsa
magyar műóras és műötvös
Győr, Kazinczy-u. 15. sz.

A házfödölen át a padlásra esett harmincz mázsás kazán-rész.

A robbanásnál elpusztult nyolcz munkás holttestének beszentelése.

A szegedi gyufagyári szerencsétlenség.

olyan magyar emberrel találkoztam, a ki önszántából jött ide. Lássá, én és egyáltalában minden honfitársam nagyon sokra becsülik a magyarokat. Dolgos és rokon-szerető nép. De bocsánson meg. Magyarországból annyi görbe utakon járó, kétes ember jön hozzánk, hogy akaratlanul is valami tartózkodást és idegenkedést érzünk minden magyar emberrel szemben.

Rendkívül készségesen adott ajánlólevelet és mindent a legnagyobb előzékenységgel fogadtak.

A viszonyok Amerikában általában véve cseppet sem jobbák, mint nálunk. Ott sem szórják a pénzt, néhez munkával kell kiérdemelni, de odakinn mindenki dolgozik is. A lakás és az élelem aránylag sokkal olcsóbb, mint nálunk, de viszont az ipari cikkek és szükségletek borzasztóan drágák. Egy munkás ember, igaz, hogy naponként egy dollár és húsz cent átlagot keres, a mi a mi pénzünk szerint hat koronának felel meg, de hát nem a mi, hanem az amerikai viszonyok szerint fizet. Ebből nagyon gyűjtget valaki pénzt, ha csak a legszükségesebbekre költ, de vajjon ha a munkások nálunk is csak ép a szükségesre költenek, nem tehetnek-e félre szép summa pénzt? Annyival rosszabbak a munkáviszonyok, hogy az ottani vállalatok nem ismerik a könyörületet, rideg, szívtelen üzletek, a melyek, ha munka nincs, nem is tartják az embereiket. Sok magyar kivándorolttal beszélgettem, a kik fásultan, csalódottan mondogatták:

— Ottben is kerestem volna ennyit és csak kellett volna dolgoznom.

Tűzbiztonsági tekintetben sokkal rosszabbak ott a viszonyok, mint nálunk. A város felépítésénél tűzvédelmi berendezkedésre figyelemmel nem voltak. Kívéve a déli alsó városrészt, a XIV-ik kerülettől kezdve az avenuek szabályosan, párhuzamban futnak. A házak nagyrészt egyformák, majd mind vörös téglából épültek és lapos tetejük. Általában három típus van közöttük. Családi házak, alacsony, kis villák. Többemeletes bérházak. Végül a szegényebb néposztály számára alakatlan bérkaszárnyak. Noha az építkezést és a tűzrendészeti szabályok újabbán igen szigorúak, mégis ritkán tartják be őket és ennek nagyrészt az az oka, hogy Amerikában állandó hivatalnok nincs, folyton változnak az emberek.

Érdekes azonban, hogy a mit a hatóságok elmulasztanak, azt helyrehozzák a biztosító társaságok. Az építkezési és tűzrendészeti szabályok betartását ezek szorgalmazzák. Csak olyan házakat biztosítanak, a melyek a legmesszebbmenően megfelelnek a szabályok követeléseinek. Tűzbiztosak a lépcsők, a tetők, az emeletek el vannak szigetelve egymástól. A régi házakon, a hol a vasvázas lépcsőket már nem lehetett alkalmazni, a ház külsején építettek vaslépcsőt — a betörők nagy öröme. Az ipartelepek, gyárak és áruházak tűzvédelmi berendezkedése igazán meglepő. Nem elég, hogy a ház külső részén számtalan vaslépcső vezet le, hanem a belső udvarokra az emeletekről vastag drótköteleket vezetnek.

Tűz esetén ezeken is lehet menekülni. Az ablakok felett záporkészülék van, a mely valóságos zuhatagban mossa végig falait, ha tűz üt ki. A vízvezeték elég jó, mindenütt földfeletti hidrások vannak, de ezenkívül minden nagyobb nyilvános helynek megvan a maga nagy nyomású víztornya is, a mely nemcsak a

tömlöket tudja táplálni tűz esetén, hanem meleg és hideg vízzel látja el állandóan a lakásokat.

Hanem New-York tűzoltósága a világ első intézménye. A felvételi vizsgán átesett ujonczokat harmincznapos kurzuson képezik ki, a mikor elméleti és gyakorlati kiképzést nyernek. Ha hely van, akkor az ujoncz, a kit többszörös orvosi vizsgálatnak vetettek alá, negyedik osztályú tűzoltó lesz és automatikus előmenetellel négy év múlva első osztályú tűzoltóvá válik. Az ilyenek hat hónapi szolgálat múlva vizsga letétele után gépezetek lehetnek, vagy egy esztendő után a hadnagyi vizsgára jelentkezhetnek.

A new-yorki tűzoltóságnak 3800 embere van. Ebben a segédazimélyzet is benne van, a lelkész, az orvosok, a mérnökök, a gépirók, gyorsírók, állatorvosok és a többi hivatali tisztviselők. Nálunk a tűzoltóság 431 emberből áll, hat tiszt és egy hivatalnok szolgálja. Mennyivel kisebb és rosszabbul szervezett testület! Igaz, hogy New-Yorknak négy millió lakosa van, de Budapest is a kilenczszáz ezer körül jár, az arányok szerint tehát a mi fővárosunk tűzvédelmi tekintetben elmaradt. Nekünk tíz órásgünk van, New-Yorknak 258 órásgé. Még pedig 18.3 gőzfecskendő, 75 létrás órség.

Van azonban hét oltóhajója.

A rubázatuk egyszerű kék, hosszú kabát és bádoggalap. A legényseg otthon ingben és nadrágban tartózkodik. Kabátja és kalapja a szerkocsin van. Ott öltözik fel, útközben. A tűzjelzés nem telefon, hanem a majdnem minden utcasarokon felállított készülék (Fire box) útján történik, a mely a központtal közli a jelet. Harang kongatja ki a tűzjelző számát, ugyanezt egy gép leírja és egy táblán láthatóvá lesz. A központ azonnal az összes órségekkel tudatja szintén automatikusan a dolgot és az érdekelte órségek kivonulnak. Egy pillanat alatt befogják a három három lovat a nehéz szerkocsikba és vágtatva rohannak a jelzés helyére. Útközben nem kürtölnek, hanem harangoznak. Az amerikai közönség aránytalanul figyelmesebben viselkedik a tűzoltókkal szemben, mint a miénk. Az utcákon, ha a tűzoltók harangját hallják, minden forgalom megszűnik. Az úttest egészen szabad lesz és a tűz helyén egyetlen rendőr elég ahhoz, hogy a rendet fenntartsa. Szeretik a newyorkiak a tűzoltókat és „füstevő” cat smoke, vagy „szalamander” regular szalamanders névvel becézik. Annál jobban utálja a newyorki nép a biztosító társaság embereit, a „rongyosokat” vagy „vörösöket”, a kik azonnal megjelennek minden tűz helyén ugyanúgy kocsikon, mint a tűzoltók és a behiztosított dolgokat igyekeznek megmenteni.

A tűzoltóság felszerelése a létrákon kívül igazán tökéletes. Villanyos vízszórók, úgynevezett „water tower”-eik vannak, az utóbbiak rettenetes víztömeget tudnak az égő házakra lövelni. Hét oltóhajó áll a rendelkezésükre. Közük a legtökéletesebb a The New-Yorker, a mely 32 sugárral dolgozik és közte 8 cső egyenként egy perc alatt 58,000 liter vizet tud lövelni 200 méter távolságra a mi rengeteg szám.

A mikor én kinn voltam, abban az évben 8729 tűz volt New-Yorkban. Érdekes, hogy a 18-ik órásgét 969-szer riasztották és 464 tűznél dolgozott.

New-York majdnem kilencz és fél millió dollárt költ a tűzvédelemre, ennek a negyedrészt is mikor fogja elbírni Budapest?

Merkur kerékpárok

Csendőrségi alkalmazottak kerékpárakból 20 kor., alkatrészekből és gumikból 20% áron. — Árjegyzéket ingyen és bérmentve küld

DÉRY EDE

legfinomabb gyártmány, gyönyörű kiállítás, rendkívül olcsó árak teljes jótállás mellett. Csekély havi részletfizetésre. — Gummik, alkatrészek rendkívül olcsó áron. —

kerékpár- és varrógép nagyraktár **SZEGED.**

KÉPEINKHEZ.

A szegedi gyufagyári szerencsétlenség.

Rettenetes kazánrobbanás történt a szegedi Pálfi Lipót és neje-féle gyújtógyárban mult hó 19-ikén délelőtt egynegyed kilencz óra tájban, a mely nemcsak a gyártnalajdonosnak okozott óriási kárt, hanem e mellett az alkalmazott munkásokra is rendkívüli szerencsétlenséggel végződött, a mennyiben közülök 8 azonnal szörnyet halt, 19 pedig megsebesült s közülük többen életveszélyesen. A robbanás félelmetes hangja megrémítette az egész város lakosságát s csakhamar siró, jajveszékélő csoportok rohantak a borzalmas eset színhelyére. Elsőknek a nem messze levő utász laktanyából utászok érkeztek oda. De ezek is csak roppant nagy óvatossággal foghattak a mentési munkálatokhoz, mert az alapjában megrendült és több helyen beomlott épületek között rendkívül veszélyes volt a tartózkodás. A robbanás, melyet állítólag egy bibás kazánál beállott magas gőznyomás idézett elő, nemcsak a gyárban, hanem a közeli épületekben is kárt okozott. A közeli udvarokban mindenfelé fagerendák darabjai, tégladarabok és vastörmelékek hevernek. Ott hever egyik udvarban a felrobbant kazán súlyos darabja is. Csakhamar ezrével lepte el a közönség a katasztrófa színhelyét, úgy hogy a rendőrség és katonaság csak a legnagyobb erőfeszítéssel tudta fentartani a rendet. Egymást érték a szivettépő jelenetek, mikor az alkalmazottak borzalmasan megcsomokított hullái és a súlyosan sérültek előkerültek a romok alól. A képek, melyeket a jelen számunkban olvasóinknak bemutatunk, a robbanás okozta pusztulás egyes részéről valók.

HIREK.

Fegyverhasználatok. E. Nagy Dávid kiskunfélegyházi őrsbeli csendőr, cz. őrsvezető, április 25-én éjjel 2 órakor Kiskunfélegyházán szolgálaton kívül az őt megtámadó ifj. Bakos Sándor ottani korcsmáros ellen annak könnyű sérülésével végződő kardfegyvert basznált. Szabó János csendőr, cz. őrsvezető ugyancsak április 25-ikén az ungyejei Sóbát községben Vulsinszki Vaszily ottani lakos ellen kardot használt és azt életveszélyesen megsebesítette.

Kérelmek. A vas megyei Szentgotthárdon állomászó Hegedüs Antal csendőr kéri Horváth Vendel lovas csendőr, cz. őrsvezetőt és Böcskei Imre csendőrt, a máramarosmegyei Terebesfejérpatakon állomászó Mikkel János csendőr pedig az 1909 november 24 ikén Kússán vele együtt vizgázott Ungvári János és Szász Mihály csendőröket, hogy czimüket vele tudassák.

KÜLÖNFÉLÉK.

Furcsa pörök. Egy francia tudós nebhány különös pörrel emlékezik meg: 1386-ban egy disznó összemarczangolta egy gyermek arcát. Erre a bűnös disznót törvény elé állították és annak rendje-módja szerint halálra ítélték. A bóhér óriási néptömeg jelenletében előbb összeroncsolta a disznó orrát, melynek helyére

emberi álarcot tett, azután a bátsó lábánál fogva föl akasztotta. A kivégzett disznó férőruhába volt öltöztetve: bátsó lábára nadrágot, az elülsőkre fehérek keztyűt buztak, a hátán pedig kabát volt. Az érdekes eseményt a falais-i községbáza egyik freskója örökítette meg az utókor számára. A kép azt a jelenetet ábrázolja, a mint a bóhér magas faállványon az oldalt méltóságosan álló bíró felügyelete alatt épen a hurkot teszi a disznó nyakára. Az emelvény előtt lovon másik bíró ül, mögötte pedig belátbatatlan embertömeg tolong, hogy az érdekes látványt élvezhesse.

Igen gyakran megesett, hogy bölcsőben fekvő gyermeket marczangolt össze a malacz, a mi bizony a parasztnép hanyag felügyelete miatt manap is megtörténik. Ha a disznót följelentették, ez esetben a bíróság egészen a XVIII. század derekáiig rendes eljárást indított a tettes ellen. Nem egyszer megesett, hogy ilyenkor az egész falukát, a melyhez a delikvens tartozott, halálra ítélték. A disznón kívül főképp a bika volt az állat, mely többször merényletet követett el az emberi élet ellen; az ilyen bűnöst szintén halálra ítélték és a tett színhelyén föl akasztották. 1389-ben egy lovat ítélték halálra gyilkosság miatt, 1467-ben pedig egy macskát ért hasonló sora, a miért egy tizenegy hónapos gyermeket megfojtott. Gyakran boszorkányság miatt került bóhérkézre állat. Bázalben például 1474-ben halálra ítélték egy kakast, a melyet azzal vádoltak, hogy az ördöggel czimborált és tojást tojt. A kakast a tojással együtt nyílt piacon elégették. Még Voltaire is tud egy lóról, melyet azért ítélték halálra, mert mindenféle boszorkánysághoz értett.

A legérdekesebb ezekben a pörökben az, hogy az eljárás teljesen a törvényes kellékeknek megfelelően ment végbe, mintha csak emberről lett volna szó. Az 1499-ik évből fönmaradtak egy gyilkossággal vádolt disznó pörének aktái, melyekből kitűnik, hogy az elítélt állatnak még a halálos ítéletet is fölolvasta a bíró, mielőtt a vesztőhelyre vitték. Maga a kivégzés is ugyanolyan szabályok szerint történt, mint a hogy az emberi elítélteket kivégezték. Az állatot kocsin vitték ki a vesztőhelyre s a kocsi két oldalán törvényszéki szolgák haladtak. A kötél által kivégzett állat búsa tisztátalan volt, minélfogva nem volt szabad élelmiszert eladni, ez pedig érzékeny vesztőség volt a tulajdonosa nézve, főképp ha egész csordát végeztek ki. Rendesen ott volt a kivégzésnél az állat gazdája és az állat által megölt gyermek atyja is. És épen ebben rejlik az állatpörök praktikus és szimbolikus jelentősége. Az állat kivégzése büntetés volt a gazdájára nézve s egyúttal intés arra, hogy máskor jobban vigyázzon az állataira; az atyát pedig, a ki kénytelen volt az emelvényen, a bóhér mellett helyet foglalni, a nép gúnnya figyelmeztette arra, hogy ezentúl ne tegye ki gyermekeit könnyelműen a halálnak.

Kbina hadereje. A japánok győzelme az oroszok fölött úgy látszik Kbina lakosságát is fölírta évezredes álmából, mely most összes intézményeinek a művelt nyugatból hasonló átalakításán dolgozik lázas tevékenységgel. Legújabbban fegyveres hatalmára került a sor, a melynek kiépítése rohamos léptekkel halad előre. Így 1913-ig másfélmillió embert akarnak katonákká kiképzetten zászló alá állítani. Már eddigelé tizenegy teljes létszámon levő és hét kereten levő gyaloghadosztályt állítottak föl. E csapatok nagyobb része a

**INGYEN
GRAMOFON**

lemezvásárlás ellenében! Mindazoknak, kik nálunk dupla nagy elsőrendű gramofon lemezeket vásárolnak a 4 koronás, azoknak teljesen ingyen adunk gramofont 3-féle nagyságban. Ne vegyünk részletfizetésre öt-hatszoros áron, mikor készpénzzel sokkal olcsóbban vásárolhatunk. Mi egy állítólag lemezvásárló közönséget toborozunk össze s így a gép árát idővel a lemez utánrendelésekkel hozzuk be. Ez magyarázza meg az okát feletti ama rendszerek. Ingyen küldünk azonnal 10 drb lemeztételről a 4 K egy 80 K-as gépet, 15 drb lemez vételről a 4 K egy 130 K-as gépet, 20 drb lemeztételről a 4 K egy 160 K-as gépet. A lemezek csoportosítása a legúj. gondtal történik. Szétküldés utánv. Szent László Intézet Budapest, 33. Veres Pálné-u. 10.

Pekingben székelő katonai főparancsnokság alá van rendelve. A fegyvergyakorlatok is sikerültek a csapatok minden irányban megfeleltek. A tisztikar egységes szervezése érdekében tisztképző iskolákat állítottak föl európai mintára. A vasuti bálózatot is kiéptítik, hogy vele minden irányban rövid idő alatt és könnyen legyenek szállíthatók a csapatok mozgósítás esetén. A hadi-tengerészet fejlesztése is előre halad. Eddigelé állítólag már három páncélos csatahajó, több gyorrajáratú naszádot és torpedó naszádosztályt bocsájtottak vízre. A közel jövőben pedig négy csatahajó, nyolcz-tíz kisebb páncélos hajó és több torpedó-naszádosztály kerül építés alá. Emellett a nagyobb folyamok torkolatainál erősségeket építettek az ország helsejébe esetleg betörni szándékozó ellenség föltartóztatására, több helyen pedig hadikikötőket létesítettek.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes esetekben válaszol, ha a válasz, kényességénél fogva nyilvánosan meg nem állható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldjenek, szolgálattal kapcsolatos kérdésekre csak az esetben válaszolunk, ha a kérdés általános és fontosabb jelentőségű szolgálati ügyet érint, akkor is a felvetett és a tárgy lényegének megfelelően szövegezett kérdés előrehozhatóságával, hogy az adott válasz mindenki által megérthető legyen. Így a felesleges kérdészküldéseknek eleje vétessék. Épp ily módon adjuk meg az általános műveltséget előmozdító válaszokat is.

Csalás Lajos cz. őrnagyvezető. Jelenlegi állomáshelyét a szerkesztőséggel közölje.

F. őrn. Borsos. Összes kérdései szolgálati ügyek.

1848. 1. A kihágás elbírálásánál a nyúl kora mellékes. 2. Kérdése még korai.

L. J. őrn. Helyesen fogja fel a dolgot.

K. M. őrn. Bogács. 1. A sorozás alkalmával adja elő kérelmét; iskolai képzettségét tanúsító bizonyítványát ott mutatassa elő. A sorozó bizottság elnöke majd intézkedik. 2. Igen. 3. Bármily jobb könyvkereskedésben. 4. Igen.

700. Szolgálati ügy.

F. őrn. Brassó. Ha az egyiket követi is el, már veszélyes gonoszterv. — Másik kérdésére később.

Tudnivaló. Kérelmét szolgálati napon előadhajta.

L. F. csendőr Törökkanizsa. Igen.

18. Előfordul, de nem szabályszerű eljárás; a mennyiben az illető uzenetköltségre használná fel a önnök erről biztos tudomása van, tegye meg kötelességszerűen feljelentést.

19. A nyugdíjpótló javára küldött összegek lapunk egyik legközelebbi számában nyugtázva lesznek.

J. F. cz. Két évi szoldjának és szolgálati pótdíjának megfelelő végkielégítése van igénye. Ha legfelsőbb kegyelem útján megszakított szolgálati ideje beszámíttatik, akkor természetesen nyugdíj utalványoztatik.

K. J. őrn. Husztácfalva. 1. Mert a múlt évben közölve volt azóta nem változott. 2. Kérdése még korai.

Őrnagyvezető. Nem.

M. J. Forduljon kérelmével közvetlenül illetékes helyre.

Érdeklődő. Ily ügyekben előre határozott felvilágosítást adni nem lehet. Az újabb időkben követett gyakorlatból követ-

keztetve nem lehetetlen, hogy előbbeni szolgálati ideje legfelsőbb kegyelem útján beszámíttassék.

B. M. Zalatna. 1. Sorsjegyeire később. 2. Tévéd. Vonatkozó miniszteri rendelet sem nyugdíjat, sem végkielégítést nem emlit. Ez időszert nem számíttatik be. — 3. Kérdése még korai.

T. J. Milyen peres ügyeket ért? Sorolja föl őket, majd akkor kap választ.

Végvár. 1. A kerületi parancsnokság majd előlépteti, ha itt lesz az ideje. 2. Csak három havi végkielégítést kaphat.

D. tanuló. Előbb az elemiről kell bizonyítványt beszerezni.

K. J. csendőr. Szolgálati ügy.

Priszlóptetői őrs. Szolgálati ügy.

FEJTŐ RÖK.

Képtalány.

Számtalány.

- 1, 2, 3. Vízben él.
- 8, 7, 9. A nap teazi.
- 4, 5, 13. A vadász szokása,
- 9, 10, 11. A kártya egyik színe,
12. 4. Mérőeszköz,
6. Másalhangzó.
- 1-13. Égi test.

Betűtalány.

nnnn S Kató.

Megfejtési határidő: 1910 május 16.

Mind a három talányt megfejtők között egy darab Erzsébet királyné Sanatorium-sorsjegy lesz kiosorolva.

Lapunk folyó évi 16. számában közölt fejtörők helyes megfejtése:

Képtalány: •Nyilvános könyvtárak a lélek melegező szobái. — Minutalány: •Széchenyi István. — Betűtalány: •Számozott helyek.

Helyesen megfejtették: Panajott Gusztáv zászlós Pozsony, Deáky Jörn. és Bruder cz. őrn. Jászapátin, Gyarmati Elek csendőr Kurd.

A kiosorolt Erzsébet királyné sanatorium-sorsjegyet Gyarmati Elek eseműlörnek Kurtra elküldöttük.

CAZ, köszvény, reuma, ideges fejfájás, hűlés, idegbaj, mindennemű esonbtálatmak ellen kitűnő hatásúak bizonyult szer

AZ ERŐSÍTETT CAPCINE (PAPRIKA) KENOCS

Ezrekre menő hálaíratok bizonyítják, hogy mily kitűnő hatása van. Valódi csak orsám kapható. Kis tégely 1 K., nagy tégely 2 K.

Az ár és 45 f. postaköltség beküldése után vagy utánvétellel küldve

Szenthe Lajos gyógyszer. Budapest, Damjanich-utca 2.

HIVATALOS RÉSZ.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Legfelsőbb elhatározások.

Ó császári és apostoli királyi Felsége folyó évi április hó 25-én, Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával 1910. évi május hó 1-vel legkegyelmesebben kinevezni méltóztatott:

A m. kir. csendőrség állományában:

ezredessé:

Oláh Ödön alezredest, a belügyministerium V-b. osztályának vezetőjét (rang 1910. június 27.);

alezredessé:

1910. május 1-ei ranggal:

Körner Károly őrnagyot, a bonvédelmi ministerium 16. osztályának vezetőjét.

Századosá:

1910. május 1-ei ranggal:

verbói Szluba Imre főbadnagyot, (1. rangszám) a III. sz. csendőrkerület állományában;

főhadnagygyá:

1910. május 1-ei ranggal:

Kosztka Ágoston hadnagyot, (1. rangszám) az V. számú csendőrkerület állományában.

hadnagyokká:

1910. május 1-ei ranggal:

a következő zászlósokat:

Fliesz Györgyöt, (1. rangszám) az I. és

Rutkovszki Győzöt, (2. rangszám) a III. számú csendőrkerület állományában.

Ó császári és apostoli királyi Felsége folyó évi április hó 18-án Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával:

Pfeiffer Károly m. kir. I. sz. csendőrkerületbeli századosnak sok évi, kötelességű és igen eredményes szolgálatai elismerésül a Ferencz József-rend lovagkeresztjét legkegyelmesebben adományozni és legkegyelmesebben elrendelni méltóztatott, hogy:

muzsei és vittnyédi Vittnyédi József m. kir. VII. sz. csendőrkerületbeli, valamint:

Czékus László m. kir. VIII. sz. csendőrkerületbeli főhadnagyoknak igen jó szolgálataik elismerésül a legfelsőbb elismerés kifejezése tudtul adassék.

Ó császári és apostoli királyi Felsége folyó évi április hó 1-én Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával:

Purgely József m. kir. III. sz. csendőrkerületbeli ezersvezetőnek egy veszélyes fegyveres ellenszegülő üldözése alkalmával tanusított bátor és elszánt magatartásáért, a 2. osztályú vitézségi ezüst érmet legkegyelmesebben adományozni méltóztatott.

Kinevezettek:

zászlósokká:

1910. évi május hó 1-ével:

Csűrös Gyula a IV., Isóó Jenő az I., Gábor Péter a III., Demetrovics Dezső a VIII., Wagner Béla a VII., Dezső Sándor a IV., Balogh András az I., Azudt István a IV. és Sándor József a III. sz. csendőrkerület állományába tartozó badapródok.

Áthelyezettek:

1910. évi május hó 1-ével:

Buday Gyula, II. sz. csendőrkerületbeli százados, lugosi szárnyparancsnok, a másodtörzstiszti teendők végzésére való egyidejű tartós vezénylés mellett a IV. sz. csendőrkerület törzséhez: Kassára;

Némethy Ferencz, IV. sz. csendőrkerületbeli százados, ungvári szárnyparancsnok, a másodtörzstiszti teendők végzésére való egyidejű tartós vezénylés mellett a VIII. sz. csendőrkerület törzséhez: Debreczenbe;

Pál Lajos, IV. sz. csendőrkerületbeli százados, kassai pótszárnyparancsnok, a másodtörzstiszti teendők végzésére való egyidejű tartós vezénylés mellett a VII. számú csendőrkerület törzséhez: Brassóba;

Borhy Sándor, VIII. számú csendőrkerületbeli — a nagyváradi csendőr továbbképző és altiszti iskoláboz tanárként beosztott — százados, ezen szolgálati alkalmazása alóli felmentés mellett szárnyparancsnoki minőségben a II. sz. csendőrkerülethez: Lugosra;

Sziz Géza, a III. sz. csendőrkerületnel létszám felett vezetett, a m. kir. belügyministerium V-b. osztályába beosztott százados, létszámfelett való vezetésének megszüntetése mellett szárnyparancsnoki minőségben a VI. számú csendőrkerülethez: Zalaegerszegre;

Proch József, VI. sz. csendőrkerületbeli százados, zalaegerszegi szárnyparancsnok, pótszárnyparancsnoki minőségben a IV. sz. csendőrkerülethez: Kassára;

Bezsilla Kálmán, VI. sz. csendőrkerületbeli főhadnagy, szombathelyi szakasparancsnok, a szárnyparancsnoki teendőkkel való ideiglenes megbízás mellett IV. sz. csendőrkerülethez: Ungvárra;

Herold Gyula, IV. sz. csendőrfőhadnagy, kémárki szakasparancsnok, hasonlóságban ugyanazon csendőrkerülethez: Lőcsére;

kétegyházi Kirileszku Gyula, IV. sz. csendőrkerületbeli főhadnagy, lőcsei szakasparancsnok, hasonlóságban az V. sz. csendőrkerülethez: Komáromba;

Mráz Henrik, VIII. sz. csendőrkerületbeli főhadnagy, nagykarolyi szakasparancsnok, hasonlóságban a VI. sz. csendőrkerülethez: Szombathelyre;

Valló József, VIII. sz. csendőrkerületbeli badnagy, berettyóújfalui szakasparancsnok, hasonlóságban, ugyanazon csendőrkerülethez: Nagykárolyba.

Mózer Emil, V. sz. csendőrkerületbeli zászlós, ideig-

BUTOR

kézpénzért v. részletfizetésre legjutányosabb áron
EBRENTREU ÉS FUCHS TESTVÉREKNÉL
 BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRÜT 8. SZ.
 Képes árjegyzék ingyen. :: Telefon 88-59.

BUTOR

lonos szakaszparnacsnokai minőségben a IV. sz. esendőrkerülethez: Kósmörkora;

Vetter Ferenc zászlós, a VI. sz. esendőrkerület állományából a IV. sz. esendőrkerület állományába;

Tibanyi Ferenc zászlós, az V. sz. esendőrkerület állományából a VIII. sz. esendőrkerület állományába.

Beosztatik:

1910. évi május 1-ével:

Hanna Gyula, V. sz. esendőrkerületbeli százados, kerületénél létszám felett való vezető mellett fogalmizótisztai minőségben a honvédelmi miniszterium 16. osztályába.

Mihalovits Dezső, a szegedi II. honvédkerületi parancsnokság törzse állományába tartozó százados-hadbíró, a II. sz. esendőrkerületi parancsnoksághoz.

Nyugállományba helyezettek:

1910. május hó 1-ével:

Répászky Péter IV. sz. esendőrkerületbeli járásőrmester, a megejtett felülvizsgálat napján, mint „rokkant, mindennemű népfölkelesei szolgálatra is alkalmatlan”.

Választott lakhely: Nagybánya.

Okirattal megdicsértettek:

A m. kir. I. sz. esendőrkerületi parancsnokság által:

Jeromos Ignác őrmester, 15 évet meghaladó esendőrkerületi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálatban kifejtett eredményes működéséért és őrsparancsnoki minőségben minden irányban tanúsított előnyös magatartásáért.

Pakares Imre ez. őrmester 16 éven felüli esendőrkerületi szolgálati ideje alatt általában, de főleg őrsparancsnoki minőségben úgy a közbiztonsági szolgálat terén tanúsított eredményes tevékenységéért, mint alárendeltjeinek kiképzésében és vezetésében kifejtett buzgóságáért.

Kiss Ferencz III. ezimzetes őrmester, Biró József esendőr, Kaló András, Turcsa Lukács, Kóródi Ferencz ez. őrsvezető II. od. altisztek és Orbán János esendőr ez. őrsvezető az 1909. év folyamán a közbiztonsági szolgálatban kifejtett és számos büntett, vétség és kihágási eset kiderítésében nyilvánított rendkívül buzgó és eredményes működéséért.

A m. kir. III. számú esendőrkerületi parancsnokság által:

Vaskó Antal ez. őrsvezető, Kovács Károly II. és Braun Tamás ez. őrsvezető, mert az 1909. évi febr. hó 14-én Mezőcsátton özv. Szücs Kiss Lajosné és özv. Ádám Mihályné mezőcsáti lakosok sérelmére elkövetett rablógyilkosság tettesének hosszúság és igen leleményes nyomozás utáni kiderítése és elfogása körül a nyomozást vezető járásparancsnokukat határozottan támogatták és az eredmény biztosításához nagyban hozzájárultak.

Bordás József ez. őrmester, a közbiztonsági szolgálat terén 13 évet meghaladó esendőrkerületi szolgálati ideje alatt mindenkor lankadatlan szorgalommal teljesített eredményes működéséért, alárendelt legénységének helyes és célirányos befolyásolásáért és óráinak mindenkor jó rendben tartásáért.

Komoróczy Márton ez. őrmester, mert az 1909. évi febr. hó 15-én Bükkzsérc község határában Flekács János röpásbutni lakos sérelmére elkövetett rablógyilkosság tettesét buzgó, leleményes és szakértelemmel eszközölt nyomozás során aránylag rövid idő alatt kiderítette és az igazságszolgáltatásnak átadta.

Cs. Tóth Sándor járásőrmester, mert mint segédoktató előjáró parancsnokát 9 éven át mindig a legnagyobb odaadással, nagy szorgalommal és kitartással teljes meglegedésre támogatta, úgy az altiszti iskolások mint a próbacsendőrök kiképzésénél szép eredményel működött s példás magatartásával alárendeltjeinek és bajtársainak mintaképpel szolgált.

Dutkon Lajos törzsőrmester, mert mint pótszárnysegédmunkás előjáró parancsnokát a legnagyobb szolgálati készséggel, szakértelemmel és odaadással támogatta, minden munkájában lelkiismeretes pontosságot és megbízhatóságot tanúsított, példás magaviselete által alárendeltjeinek és bajtársainak követésre méltó példaképpel szolgált.

Villamos és gőzerőre berendezett gyár távolról nem képes olyan finom és jó hangszert szállítani, mint **REMÉNYI MIHÁLY**, a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője. Azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, cimbalom, harmonium, harmonika, fa-, rézfúvó-hangszer, húr, stb., míg **Reményi** legújabb képe szerint gyártás útján nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik **Budapestről, Király-u. 58.** Külön költségvetés díjlanos. Kivétel a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és olcsón. — Minden hangszerről külön-külön árjegyzék kérésre.

VÁRNAY és FIA = BUDAPEST, =

VI., Liszt Ferencz-tér 9.
könyvnyomda, könyv-, papír- és írószer-kereskedés, a magyar kir.
— csendőrségi hivatalos nyomtatványok legnagyobb raktára. —

... Könyvek, levélpapírok, imakönyvek és írószerek dus választékban. ...

Uj mintájú Előirányzat a lábbeli szükségletéről valamint megrendelési lap a magán (extra) ruházati cikkekről már raktárunkon
készen vannak és azok kaphatók.